

կը պարունակէր : Քանի մը տարի վերջ՝ Բօզէթի Օրիորդ Սիրտը անուն տաղանդաւոր և գեղանի սանուհի մը ունեցաւ՝ որուն հետ նշանուեցաւ և որուն դէմքը իր շատ մը կարեւոր նկարներուն մէջ անմահացուց : Անուանութիւնը՝ Օրիորդին հիւծախտաւորութեան պատճառով երկար առէն յետաձգուելէ վերջ՝ տեղի ունեցաւ 1860ին : Բայց դեռ երկու տարի չանցած՝ երբ իրիկուն մը Բօզէթի՝ Լոնտոնի գործաւորաց Գօլէնին մէջ դասախօսելու գնացած էր՝ իր մանկամարդ կինը ջղացաւ բռնուեցաւ, ինչ ալ այդ օրերը էնոր սովորական դարձած էր : Տառապանքը ամբողջու համար՝ բժիշկին պատուէրին համաձայն լոտանոն խմեց, բայց քանակը սխալմամբ պէտք եղածէն աւելի ըլլալով՝ թունաւորուեցաւ և մեռաւ : Այս տխուր դէպքը լախտի հարուածի մը պէս ընկճեց արուեստագէտը : Իր կակիթին և վհատութեան սաստկութեան մէջ՝ իր ամբողջ անտիպ ձեռագիրները կնոջը հետ թաղել տուաւ : Հագուել եօթը տարի վերջ՝ իր բարեկամները յաջողեցան զանոնք դուրս հանել տալով՝ փրկել բռնաշնուցէ :

Բօզէթիին վերջին տարիները ապերջանիկ էին : Յաճոգի յարձակումներ իր մաշած ջղերը անհարկի կերպով տանջեցին : Իր թշնամիները արտայայտութեան անկաշկանդ եղանակէն օգտուելով՝ ջանացին իր վսեմ բանաստեղծութիւնը իրրեւ զգայաւորական զրպարտել : Անքնութեան դէմ գործածած ըլորալը՝ գաղտագողի բայքայեց և փճացուց անոր ֆիզիքական կազմը : Անիկա կասկածի մէջին մէջէն սկսաւ դիտել իր բարեկամներն իսկ : Հակառակ այս ամենուն՝ իր քննադատական և արուեստագիտական գաղափարները մնաց առողջ և իր կենսոյին իրիկուան դէմ՝ իր երեւակայութիւնը վերակսաւ նախկին կորովովը և թարմութեամբը արտադրել : Մինչեւ որ մահուան շունչը եկաւ՝ մարելու լուսաշող ջահը այս եզակի հանճարին :

Մ. Կ. ԱՆՆԻԿԵԱՆ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԹՈՒԹՅՈՒՆԵՐ

ԳՈՇԱՐԻԿԸ

Ամէն իրիկուն Տիրամօր մատրան, Որ գեղջուկ ճամբու մ'է ի գագաթան, Գոհարն էր բերում հապճեպով մի մոմ, Կամ սակաւ մի իւղ կանթեղին ի ձօն. Յետոյ կ'աղօթէր ձայնիւ մեղմական՝ Եօթըն խոցերու Տիկնոջ յանդիման :

Կու գար մայիսը, Գոհարն ի վերայ Սեղանի կուսին կը բերէր ընծայ Մանուշակ, կակաջ գիշերաբացիկ, Այն ինչ փթըթած և կամ շուշանիկ, Ի մի փունջ կապած և վարդ և յասմիկ, Յօղաթուր մեխակ և յակինթ ծաղիկ :

Այն օրերուն որ Գոհարն առլըցեալ Սիրով Մարեմայ մատրան այց կու գար՝ Չըքնաղ աղջիկ մ'էր որը ի ծրնողաց Եւ չ'ունէր՝ բայց իւր գեղեցկութեան (գանձ.

Գոհարն էր տեսօք, մազերով դեղձան, Արշալոյս մ'ըլլար իբր թէ ամառաւան :

Բայց կանթեղն որ հոն էր ի գագաթան, Եւ լոյս կ'արձակէր մատուռին վրան, Իւր լոյսը յանկարծ կորուց, մարեցաւ, Ալ իւղն ու մոմը մոռացօնք եղաւ, Չբեկաց գոհար, տարի մ'է արդէն, Ալ և՛քս չ'անցաւ այն գեղջուկ ճամբէն :

Մայիսն է եկել. ուր է Գոհարիկ Որ սուրբ սեղանին բերէ մի ծաղիկ, Գոհարիկն այն՝ որ ամենէն աղուոր Երազիկներն էր հոն բերելու սովոր. Հիմայ Նոքօք ինքն սկըսաւ զարդարուիլ Եւ թողուլ այնպէս մնացածն ալ թոշնիլ :

Անցան շատ օրեր, և գոհարն այս ամ Մոռացաւ մատուռ, աղօթք և Մարիամ : Օր մ'էր աղջիկ որք, լըբուած մոռցըւած, Հիմայ հոխ մարդու մ'է հարս զընացած. Անցաւ տարի մը, և Գոհար մոռցաւ Տիրամայրը՝ որ եօթնիցս խոցեցաւ :

Հարթբեր, Գրեմ.
Ամ. Միացեալ Տաճարները :

Ս. ԵԱՅԵԱՆ

P. P. PARZANESE